

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT (första avdelningen)
17 december 2003 *

I mål T-346/03,

Grégoire Krikorian, Bouc-Bel-Air (Frankrike),

Suzanne Krikorian, Bouc-Bel-Air,

Euro-Arménie ASBL, Marseille (Frankrike),

företrädna av advokaten P. Krikorian,

sökande,

mot

Europaparlamentet, företrätt av R. Passos och A. Baas, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

* Rättegångsspråk: franska.

Europeiska unionens råd, företrätt av S. Kyriakopoulou och G. Marhic, båda i egenskap av ombud,

och

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av F. Dintilhac och C. Ladenburger, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om ersättning för ideell skada till följd av att Republiken Turkiet erkänts som kandidatland för medlemskap i Europeiska unionen,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(första avdelningen),

sammansatt av avdelningsordförande B. Vesterdorf samt domarna P. Mengozzi och E. Martins Ribeiro,

justitiesekreterare: H. Jung,

följande

Beslut

Bakgrund och förfarande

- 1 Sökandena har, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 9 oktober 2003, väckt förevarande talan om skadestånd. De har yrkat ersättning för den skada de lidit till följd av bland annat att Republiken Turkiet erkänts som kandidatland för anslutning till Europeiska unionen, trots att denna stat vägrat att erkänna det folkmord av den armeniska befolkningen i Turkiet som inträffade år 1915.
- 2 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall
 - förklara att Europaparlamentets resolution av den 18 juni 1987 om en politisk lösning av den armeniska frågan (EGT C 190, s. 119) (nedan kallad 1987 års resolution) har bindande rättsverkan för Europeiska gemenskapen,
 - förklara att svarandena har gjort sig skyldiga till en tillräckligt klar överträdelse av gemenskapsrätten till skada för sökandena,

- förplikta svarandena att till var och en av sökandena betala skadestånd med en euro, och
- förplikta svarandena att ersätta rättegångskostnaderna, vilka uppgår till 30 000 euro jämte ränta.

- 3 Genom en särskild handling som inkom till förstainstansrättens kansli den 9 oktober 2003 har sökandena interimistiskt bland annat yrkat att svarandena skall förpliktas avbryta prövningen av Republiken Turkiets ansökan om medlemskap i Europeiska unionen tills Republiken Turkiet erkänner ovannämnda folkmord.

Bedömning

Parternas yttranden

- 4 Enligt sökandena utgjordes den första skadeståndsgrundande handlingen för gemenskapen av att Europeiska rådet under mötet i Helsingfors (Finland) den 10 och den 11 december 1999 officiellt erkände Republiken Turkiet som kandidat för medlemskap i Europeiska unionen, utan att villkora dess anslutning med Republiken Turkiets erkännande av ovannämnda folkmord. Sökandena har vidare påpekat att det upprättats ett partnerskap för anslutning med Republiken Turkiet, genom vilket den staten erhåller omfattande stöd, som gör det möjligt för Republiken Turkiet att oåterkalleligt gå mot en anslutning till unionen. Sökandena har i detta sammanhang hänvisat till en rad rättsakter, bland annat rådets förordning (EG) nr 390/2001 av den 26 februari 2001 om stöd till Turkiet inom ramen för föranslutningsstrategin, särskilt om inrättandet av ett partnerskap

för anslutning (EGT L 58, s. 1), rådets förordning (EG) nr 2500/2001 av den 17 december 2001 om ekonomiskt stöd till Turkiet inför anslutningen och om ändring av förordningarna (EEG) nr 3906/89, (EG) nr 1267/1999, (EG) nr 1268/1999 och (EG) nr 555/2000 (EGT L 342, s. 1) samt rådets beslut av den 8 mars 2001 om principerna, prioriteringarna, de mellanliggande målen och villkoren i partnerskapet för anslutning med Republiken Turkiet (EGT L 85, s. 13).

- 5 Svarandeinstitutionerna har sålunda uppenbart åsidosatt 1987 års resolution, genom vilken parlamentet förklarat att den turkiska regeringens underlåtenhet att erkänna ovannämnda folkmord utgjorde ett slutgiltigt hinder mot en eventuell anslutning av Republiken Turkiet.

- 6 Enligt sökandena är 1987 års resolution en rättsakt vilken, på samma sätt som rekommendationer och yttranden, kan medföra rättsverkningar (domstolens dom av den 13 december 1989 i mål C-322/88, Grimaldi, REG 1989, s. I-4407; svensk specialutgåva, volym 10, s. 287). 1987 års resolution har eller är ägnad att få rättsverkningar i förhållande till tredje man eller, med andra ord, rättsakter vars rättsverkningar går utanför ramen för den interna organisationen av parlamentets eget arbete (förstainstansrättens dom av den 2 oktober 2001 i de förenade målen T-222/99, T-327/99 och T-329/99, Martinez m.fl. mot parlamentet, REG 2001, s. II-2823). Parlamentets avsikt med resolutionen var att ställa upp ett särskilt villkor för Republiken Turkiets anslutning, nämligen att den skulle erkänna det ifrågavarande folkmordet. De uttryckssätt som använts i resolutionen lämnar inget utrymme för tvivel avseende parlamentets avsikt.

- 7 Sökandena har i detta avseende påpekat att från det att Europeiska enhetsakten trädde i kraft den 1 juli 1987 är parlamentet enligt artikel 237 i EEG-fördraget, som senare upphävts, behörigt att motsätta sig Republiken Turkiets anslutning, och att kravet på parlamentets samtycke numera framgår av artikel 49 EU. 1987 års resolution har offentliggjorts, och således kommit till sökandenas kännedom, efter denna tidpunkt, närmare bestämt den 20 juli 1987.

- 8 1987 års resolution har således gett upphov till berättigade förväntningar på att parlamentet vid behov skall utöva sin vetorätt mot Republiken Turkiets anslutning, eller mer allmänt på att parlamentet skall motsätta sig en prövning av Republiken Turkiets ansökan om medlemskap så länge den inte erkänt ifrågavarande folkmord. De omständigheter som återgivits i punkt 4 ovan innebär att dessa berättigade förväntningar har åsidosatts.
- 9 Sökandena har således gjort gällande att underlåtenheten att iaktta 1987 års resolution utgör en tillräckligt klar överträdelse av gemenskapsrätten, eftersom gemenskapen har ålagt ett krav på såväl uppträdande som resultat.
- 10 Sökandena har vidare åberopat att ett flertal grundläggande rättigheter har åsidosatts, bland annat förbudet mot omänsklig eller förnedrande behandling och skyddet för privat- och familjeliv som stadgas i artiklarna 3 och 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som undertecknats i Rom den 4 november 1950.
- 11 Sökandena har slutligen gjort gällande att de i egenskap av armenier och ättlingar till de personer som utsattes för det ifrågavarande folkmordet har lidit ideell skada.
- 12 Svarandeinstitutionernas uppträdande utgör enligt sökandena ett angrepp på deras värdighet, eftersom minnet av offren för detta folkmord och hävdandet av en korrekt historieskrivning utgör en integrerad del av värdigheten hos varje armenier. Eftersom detta folkmord utgör en integrerad del av det armeniska folkets historia och identitet har vidare sökandenas egen identitet utsatts för en irreparabel skada genom svarandeinstitutionernas uppträdande. Slutligen medför ifrågasättandet av huruvida detta folkmord inträffat en marginalisering och en känsla av underlägsenhet bland armenierna. Republiken Turkiets inställning

medför att sökandena utestängs, vilket gör dem till andrahandsoffer, ger dem en känsla av att bli djupt orättvist behandlade och förhindrar dem att genomföra ett tillfredsställande sorgearbete.

Förstainstansrättens bedömning

- 13 Om det är uppenbart att talan helt saknar rättslig grund får förstainstansrätten enligt artikel 111 i rättegångsreglerna fatta ett motiverat beslut utan ytterligare behandling. Mot bakgrund av ansökan finner förstainstansrätten att den kan pröva målet i sak utan att inhämta yttranden från svarandena eller inleda det muntliga förfarandet.

- 14 Gemenskapens utomobligatoriska ansvar i den mening som avses i artikel 288 andra stycket EG förutsätter enligt fast rättspraxis att flera villkor är uppfyllda, nämligen att det uppträdande som läggs institutionen till last är rättsstridigt, att det verkligen föreligger en skada och att det finns ett orsakssamband mellan institutionens agerande och den åberopade skadan (domstolens dom av den 29 september 1982 i mål 26/81, *Oleifici Mediterranei*, REG 1982, s. 3057, punkt 16, förstainstansrättens dom av den 11 juli 1996 i mål T-175/94, *International Procurement Services* mot kommissionen, REG 1996, s. II-729, punkt 44, av den 16 oktober 1996 i mål T-336/94, *Efisol* mot kommissionen, REG 1996, s. II-1343, punkt 30, och av den 11 juli 1997 i mål T-267/94, *Oleifici Italiani* mot kommissionen, REG 1997, s. II-1239, punkt 20).

- 15 Om ett av dessa villkor inte är uppfyllt skall talan ogillas i sin helhet, utan att det är nödvändigt att pröva huruvida de andra villkoren för att nämnda ansvar skall föreligga är uppfyllda (domstolens dom av den 14 oktober 1999 i mål C-104/97 P, Atlanta mot kommissionen, REG 1999, s. I-6983, punkt 65).
- 16 I förevarande mål har sökandena åberopat två omständigheter till stöd för gemenskapens utomobligatoriska ansvar, nämligen att Republiken Turkiet har erkänts som kandidatland för anslutning till Europeiska unionen vid Europeiska rådets möte i Helsingfors den 10 och den 11 december 1999 och att Republiken Turkiet ingår i ett partnerskap för anslutning till Europeiska unionen.
- 17 När det gäller att Republiken Turkiet har erkänts som kandidatland för anslutning till Europeiska unionen konstaterar förstainstansrätten att detta följer av ett beslut fattat av Europeiska rådet, som inte är en gemenskapsinstitution i den mening som avses i artikel 7 EG. Såsom framhållits i punkt 14 ovan är det endast institutionernas uppträdande som kan ge upphov till utomobligatorisk skadeståndsskyldighet för gemenskapen. Europeiska rådets beslut att erkänna Republiken Turkiet som kandidatland för anslutning till Europeiska unionen kan således inte medföra någon skadeståndsskyldighet för gemenskapen.
- 18 Vad gäller Republiken Turkiets ställning i partnerskapet för anslutning till Europeiska unionen konstaterar förstainstansrätten att sökandenas talan grundas på antagandet att svarandinstitutionernas uppträdande är olagligt eftersom det strider mot 1987 års resolution.

- 19 Det är i detta sammanhang tillräckligt att påpeka att 1987 års resolution innehåller rent politiska avsiktsförklaringar, vilka parlamentet när som helst kan ändra. Den ger således inte upphov till några bindande rättsverkningar för parlamentet, och därmed heller inte för de övriga svarandeinstitutionerna.
- 20 Således har 1987 års resolution heller inte gett upphov till några berättigade förväntningar hos sökandena på att institutionerna skall uppträda i enlighet med denna resolution (se, för ett motsvarande synsätt, domstolens dom av den 11 juli 1985 i de förenade målen 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 och 10/84, Salerno m. fl. mot kommissionen och rådet, REG 1985, s. 2523, punkt 59, och av den 28 november 1991 i de förenade målen C-213/88 och C-39/89, Luxemburg mot parlamentet, REG 1991, s. I-5643, punkt 25; svensk specialutgåva, volym 11, s. 473).
- 21 När det gäller det påstådda åsidosättandet av grundläggande rättigheter (se punkt 10 ovan) har sökandena endast påstått att ett sådant åsidosättande ägt rum utan att närmare ange hur detta följer av svarandeinstitutionernas uppträdande.
- 22 Det är dessutom uppenbart att sökandena underlåtit att visa att det föreligger något orsakssamband i förevarande mål.
- 23 Enligt fast rättspraxis föreligger ett orsakssamband mellan det fel som det påstås att den berörda institutionen har begått och den åberopade skadan — ett samband som det ankommer på sökandena att bevisa (förstainstansrättens dom av den 24 april 2002 i mål T-220/96, EVO mot rådet och kommissionen, REG 2002, s. II-2265, punkt 41, och där angiven rättspraxis). Vidare skall den berörda

institutionens handlande vara den direkta och omedelbara orsaken till denna skada (förstainstansrättens beslut av den 15 juni 2000 i mål T-614/97, Aduanas Pujol Rubio m.fl., REG 2000, s. II-2387, punkt 19, av den 16 juni 2000 i de förenade målen T-611/97 och T-619/97–T-627/97, Transfluvia m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 2000, s. II-2405, punkt 17, och av den 12 december 2000 i mål T-201/99, Royal Olympic Cruises m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 2000, s. II-4005, punkt 26, fastställd efter överklagande genom domstolens beslut av den 15 januari 2002 i mål C-49/01 P, Royal Olympic Cruises m.fl. mot rådet och kommissionen, inte publicerat i rättsfallssamlingen).

- 24 Sökandena har i förevarande mål gjort gällande att den påstådda ideella skadan uppkommit till följd av den turkiska regeringens underlåtenhet att erkänna det ifrågavarande folkmordet, och inte till följd av handlingar som vidtagits av svarandeinstitutionerna. Sökandena har således inte visat att det föreligger något samband mellan den påstådda skadan och ett fel som begåtts av svarandeinstitutionerna.
- 25 När det gäller villkoret att sökandena skall ha lidit en faktisk och ovillkorlig skada konstaterar förstainstansrätten att sökandena i ansökan endast i allmänna termer har åberopat en ideell skada som drabbat armenierna i allmänhet, utan att ange några upplysningar om arten och omfattningen av den skada de personligen uppgjer sig ha lidit. Sökandena har således inte anfört sådana omständigheter att förstainstansrätten kan fastställa att de själva drabbats av en faktisk och ovillkorlig skada (se, för ett motsvarande synsätt, förstainstansrättens dom av den 2 juli 2003 i mål T-99/98, Hameico Stuttgart m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 2003, s. II-2195, punkterna 68 och 69).
- 26 Det är således uppenbart att sökandena inte har visat att förutsättningarna för gemenskapens skadeståndsskyldighet är uppfyllda.

- 27 Talan om skadestånd är således uppenbart ogrundad.

Rättegångskostnader

- 28 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.

- 29 Emellertid har beslutet med stöd av artikel 111 i rättegångsreglerna i detta fall meddelats innan kommissionen har inkommit med sin svarsinlägga och kunnat yttra sig över rättegångskostnaderna. Därför skall artikel 87.3 i rättegångsreglerna, enligt vilken förstainstansrätten kan besluta att kostnaderna skall delas om särskilda omständigheter motiverar det, tillämpas.

- 30 Eftersom sökandena har tappat målet skall de ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder fattar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

följande beslut:

- 1) Talan ogillas.
- 2) Sökandena skall ersätta rättegångskostnaderna.

Luxemburg den 17 december 2003

H. Jung

Justitiesekreterare

B. Vesterdorf

Ordförande